

JIMMY ENTRAIGÜES

La claqueta arriba al País Valencià

El País Valencià s'ha convertit enguany en un lloc privilegiat per al rodatge de pel·lícules i sèries de televisió. El moviment de les productores ha animat les empreses locals i fa pensar en la possible consolidació d'una indústria gairebé inexistent.

No arriben a un centenar els títols cinematogràfics fins a 1995 que utilitzaren les comarques del País Valencià com a escenari. València va arribar a acollir una maquinària industrial que produïa moltes pel·lícules, però com a iniciatives escomeses per audaços empresaris i professionals que gairebé sempre acabaren en una lenta i eficaç desaparició. Ni tan sols la famosa i poderosa productora valenciana CIFESA va atendre la necessitat de crear i emparar una indústria a les seues terres. Va produir, això sí, pel·lícules

les a moltes altres zones com Castella, Aragó, Andalusia, però va desestimar València com a seu de producció estable. Mai en la història cinematogràfica del País Valencià s'havia alternat el rodatge de tants films com aquest commemoratiu aniversari de 1996.

A l'inici d'aquest any i al llarg de les primeres setmanes de gener el reconegut director José Luis García Sánchez va finalitzar pels carrers de la capital valenciana, el rodatge de *Tranvía a la Malvarrosa* que es basa en la novel·la homònima de Manuel Vi-

cent. Ahora, el 13 de gener, el primer llarg-metratge dirigit per Criso Renovell, *Nadie como tú*, començava la seua ajustada agenda de treball a cop de claqueta per diferents localitzacions de la ciutat. El fugaç pas per València del genial Buster Keaton i la història d'un jazzman que ha de posar música a la pel·lícula *El maquinista de la General* són els elements que utilitza Renovell en la trama de la pel·lícula.

Paral·lelament al rodatge d'aquestes pel·lícules, va haver un moment en què tothom estava sorprès a causa de la successió de

Toni Hortelano, Amparo Climent i Cristina Perales en el rodatge de 'La camisa de la serpiente'. El film representa el retorn de Toni Canet a la direcció cinematogràfica.

Enrique Sanfrancisco i Sílvia Munt a la pel·lícula 'Una pirana en el bidé'. Aquest treball, l'últim de Carles Pastor, té un pressupost de 160 milions de pessetes.

rodatges: el 29 de gener Carlos Pérez Ferré iniciava la pel·lícula *Best seller: el premio* amb Karra Elejalde i Ana Álvarez de protagonistes principals. Un thriller urbà amb 130 milions de pressupost i que utilitza els carrers de València com a part fonamental de la història. I ja que el miracle de la producció cinematogràfica havia arribat al nostre país, Carles Pastor, de la mà de Nisa Producciones i amb un pressupost de 160 milions, iniciava la pel·lícula *Una pirana en el bidé*, amb un repartiment que inclou Tito Valverde, Sílvia Munt i Enrique Sanfrancisco entre els intèrprets. València, Altea i Xàbia són alguns dels exteriors que utilitza Pastor per vestir la seua pel·lícula.

Domingo Rodes s'afegia al vertigen amb què se succeïen els rodatges i iniciava el 5 de febrer les tasques de direcció de *Tabarka*, un thriller polític, en una història

JIMMY ENTRAIGÜES

Carlos Pérez Ferré i Karra Elejalde en un moment del rodatge de 'Best seller'. Pérez Ferré retorna al treball de direcció amb actors amb 'ganxo'.

encapçalada per l'actor valencià Antonio Valero i l'actriu Neus Asensi, on ha participat com a guionista el nostre col·laborador Marià Sánchez. Amb un pressupost que s'acosta als 100 milions de pessetes, aquest film utilitza els paratges naturals de l'illa de Tabarca com a escenari principal de l'acció, circumstància que redueix les despeses de la producció cinematogràfica. L'última setmana de gener, s'havia incorporat a la festa el conegut i actiu realitzador valencià Toni Canet que va iniciar el rodatge de *La camisa de la serpiente*, un curiós

títol per a una comèdia musical ambientada als darrers anys de la dècada dels seixanta que aprofita com a marc de l'acció localitzacions de la comarca de la Marina Baixa, com Benissa i Teulada.

A mesura que passava l'any els títols dels films que s'havien de rodar a València continuaven incrementant-se. I així, a mitjan febrer

perstar, la líder del grup punkie Killer Barbies i amb la col·laboració de Santiago Segura, ganxo més destacat del film.

I ja quasi a la recta final d'aquesta eclosió de cinema, el debutant Manuel Lombardero va optar per rodar al Maestrat part de la pel·lícula *En brazos de la mujer madura*, basada en la coneguda novel·la homònima de Stephen Vizinczey amb guió de Rafael Azcona i un elenc extens que inclou Imanol Arias, Rosanna Pastor i la famosa actriu americana Faye Dunaway.

A mesura que passava l'any els títols dels films que s'havien de rodar a València continuaven incrementant-se.

Una comèdia a la Marina Baixa. Poc després, juny fou el mes triat per l'excel·lent guionista Joaquín Oristrell, per rodar la seua primera pel·lícula *Cómicas* a les platges de Benidorm. Amb una comèdia molt de l'estil del seu autor, Oristrell veu acomplert amb aquest treball el seu debut com a realitzador, gràcies al suport financer de BocaBoca Producciones. En aquesta pluja de rodatges, també cal esmentar l'il·lustre director valencià Luis García Berlanga, a qui no és difícil trobar en aquests mesos d'estiu per qualsevol indret del nostre país dirigint el rodatge de la sèrie de televisió sobre la vida de Blasco Ibáñez, que té el suport de produccions de TVE, Canal 9-RTVV i Antena Films.

I ja per a concloure, en poc temps, el director valencià Juan Piquer Simón assumirà la direcció d'*El escarabajo de oro*, tercera pel·lícula d'aventures que el

JIMMY ENTRAIGÜES

Helena Pérez Llorca i Patricia García Méndez en 'Nadie como tú'. És el segon treball del jove director valencià Criso Renovell que encara no ha pogut estrenar el seu primer film.

vincula amb la productora Grup Somni, i que serà rodada, com les dues anteriors, íntegrament en terres valencianes. Amb una subvenció de la Generalitat valenciana que ronda els 26 milions de pessetes, la pel·lícula compta en el repartiment amb Andrés Alexis Fernández, Carlos Gavarda i Rubén Gálvez, actors habituals en les produccions de Piquer.

Sector en auge. Tota aquesta càrrega de treball per al sector audiovisual valencià ha significat una autèntica empena per a l'esquifida infraestructura de la producció cinematogràfica a València. No és un fet fortuït ni producte de la "generació espontània" que sis d'aquests films començaren a rodar-se a principi del 1996. Les subvencions atorgades per la Generalitat valenciana foren concedides a final del 1995, i això va provocar el retard d'alguns rodatges i, consegüentment, la coincidència en l'inici de tots ells. Allò que ha permès establir unes bases molt més sòlides i fructíferes per al futur del sector és el venturós fet que les companyies productores valencianes s'involucren en continus projectes. Antea Films, Dacs Produccions, Estudios Andro i Grup Somni són algunes de les empreses implicades en els anteriors films, que, essent prudentes, veuen esperançades una estabilitat futura en un sector que en

moltes ocasions s'assemblava a la història de Sísif. Cal tenir en compte que dins del beneficiós desenvolupament de la producció a València, cap d'aquest títols utilitzen el català en els diàlegs. L'última producció rodada íntegrament en català fou la ja allunyada en el temps *Un negre amb un saxo*, dirigida per Francesc Bellmunt el 1988.

De les dotze produccions de què parlem, cal destacar que només dues, les realitzades per Oristrell i Lombardero, no compten amb inversió de capital valencià; les terres valencianes en són, únicament, escenaris de l'acció. En canvi, les altres compten amb diners valencians, en part, com *Tranvia a la Malvarrosa*, *Killer Barbies* i la sèrie sobre Blasco Ibáñez, o íntegrament, com ocorre amb la resta de films. Actors, tècnics, directors i professionals valencians del medi han vist el miracle que significa 1996 per a les seues careres. Si l'actual secretari d'Estat de Cultura, Miguel Ángel Cortés, emparat per la ministra de Cultura, dinamiten l'excel·lent situació del cinema espanyol, pot ser que les esplendors d'enguany es vegem eficaçment enfonsades i haurem d'esperar l'arribada d'un segon centenari per tal que, una vegada més, el cinema es detinga al País Valencià.

Jimmy Entraigües

Química orgànica general

R. Mestres; S. Gil i Grau

Aquest text està orientat cap a la comprensió de la relació existent entre l'estructura i les propietats dels compostos orgànics.

Universitat de València
"Educació. Materials", 14

La pota de Pepín Pip

Estrella Ramon

Li diuen Estrella Ramon. L'hivern passat agafà un refredat fortíssim i s'hagué de passar al llit de setmana. Allà s'estava quan, de sobte, aparegué Pepín Pip, el virus més despistat de tots els virus de la grip. Il·lustracions de Marieta Pijoan

Edicions del Bullent
"Cavallet de Mar", 6

Diccionari valencià

Josep Lacreu (direcció)

2a edició corregida i augmentada. 80.000 entrades. Més de 10.000 veus noves: vocabulari tècnic, neologismes, mots dialectals i variants clàssiques. El referent més complet del valencià.

2.160 pp. 4.950 ptes.

Bromera
"Materials", 3

Somnis de somnis Els tres últims dies de Fernando Pessoa

Antonio Tabucchi

Després de l'èxit d'*Afirma Pereira*, el nou llibre d'Antonio Tabucchi.

140 pp. 1.400 ptes.

Editorial 62
"El Balanci", 290